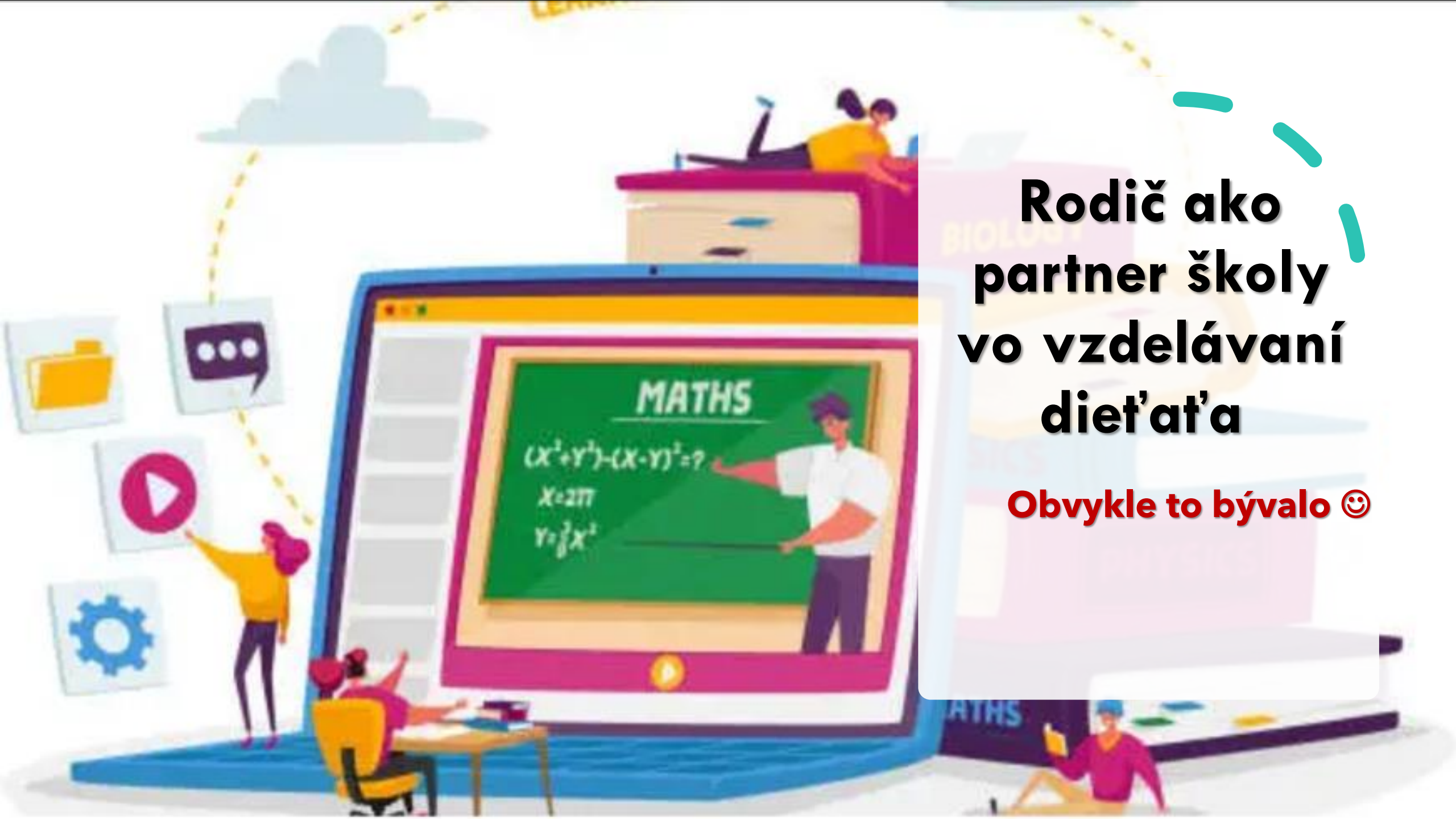

Rodič ako partner vo vzdelávaní

23.11.2024

Ľubica Noščáková

Rodič ako partner školy vo vzdelávaní dieťaťa

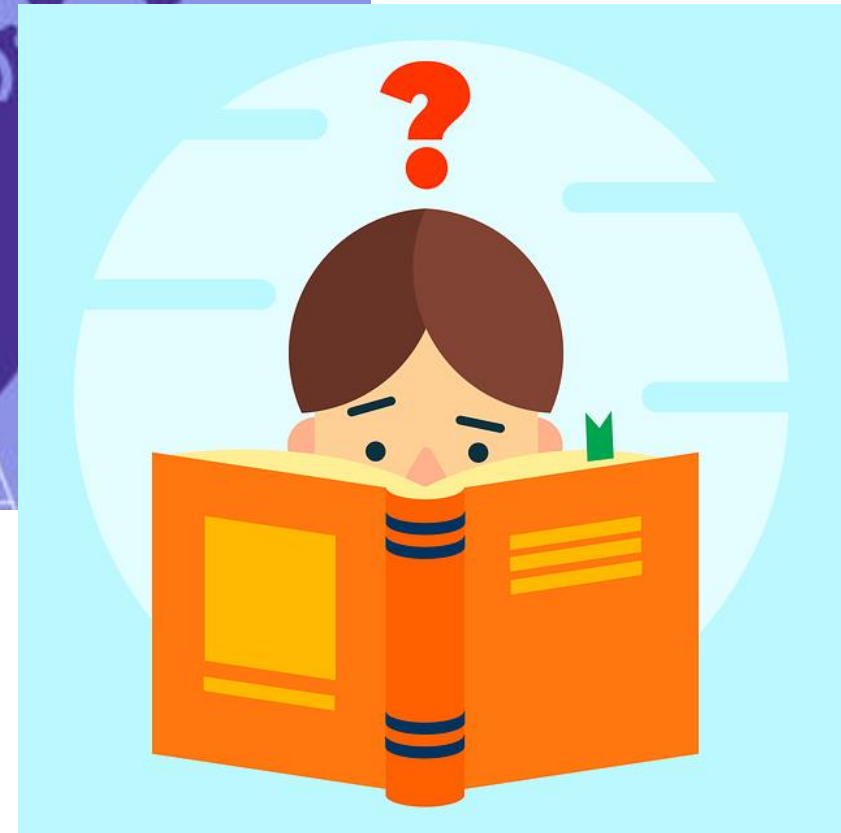
Obvykle to bývalo 😊

• Po upresnení

Rodič ako partner dieťaťa vo vzdelávaní

23.11.2024

Ľubica
Noščáková

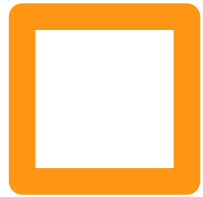

**Kto je
zodpovedný za
vzdelávanie
dieťaťa?**

Kto je zodpovedný za vzdelávanie dieťaťa?

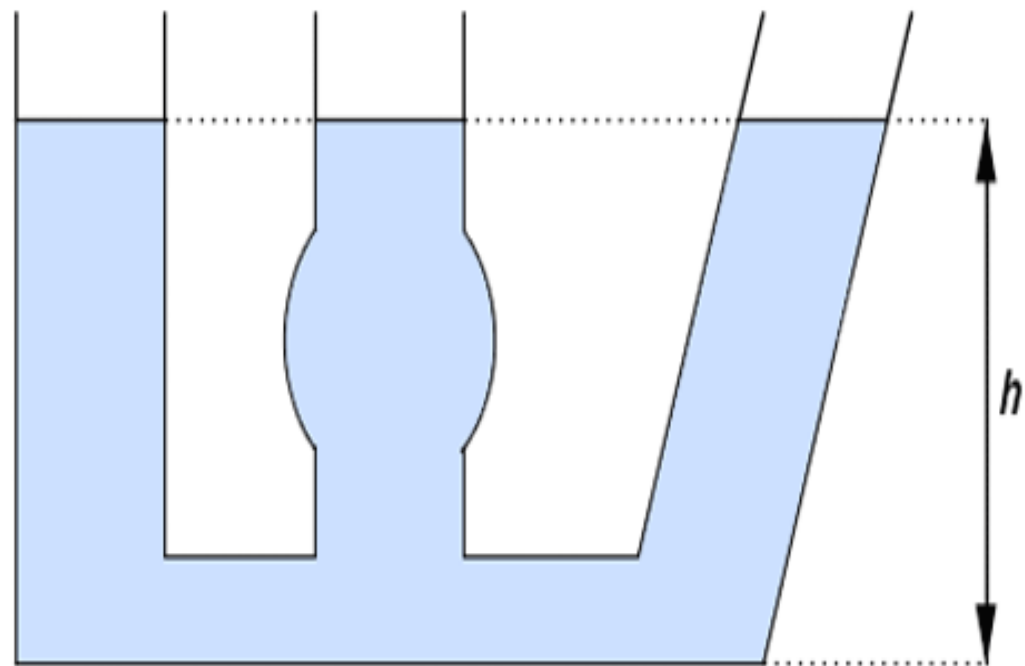
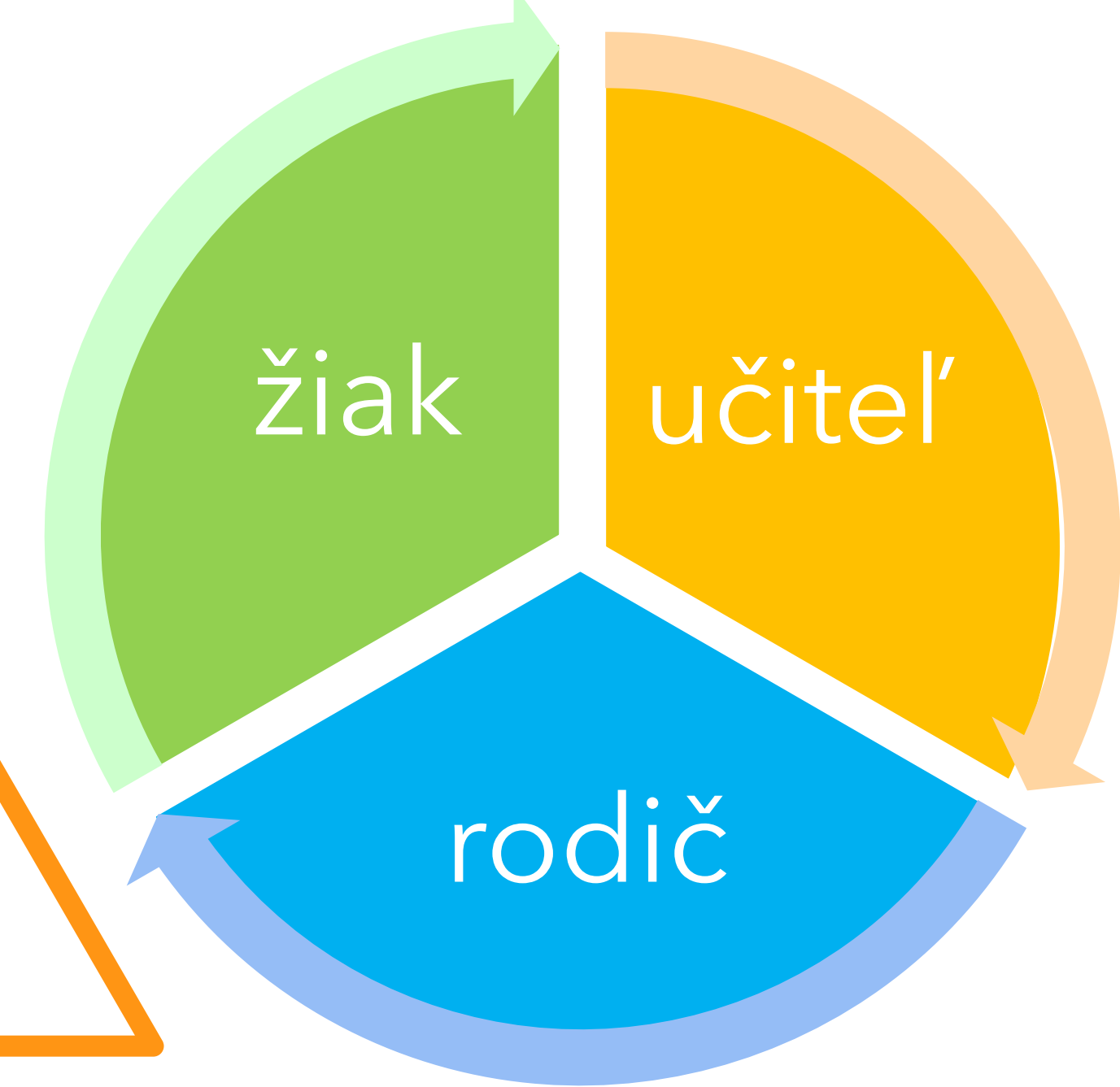

menti.com

code 8661 7809

<https://www.menti.com/almamigbd7dq>

Máme spolu dieťa

Učítelia, rodičia a deti ako partneri pri vzdelávaní

Neviditeľný člen rodiny a neviditeľní členovia triedy/školy

Spoločný cieľ- dieťa rodič a učiteľ - aký majú?

Všetci máme spoločný cieľ

Máme spolu dieťa ...

Cieľom múdreho rodiča je mať
úspešné, šťastné, spokojné a
vzdelané dieťa.

Cieľom múdrej školy je mať
úspešného, šťastného, spokojného a
vzdelaného absolventa.

A keďže obaja majú rovnaké ciele,
mali by na ich dosiahnutí viesť
spoločne participovať.

Anka Chlupíková

Aký je to vzdelaný človek?

- Keby si si mala vybrať medzi múdrosťou a ľudskosťou, čo by si si vybrala, Ľubka?

<https://www.menti.com/almamigbd7dq>

Aký cieľ má dieťa?

Robert Fulghum-
Kde majú stáť víly?

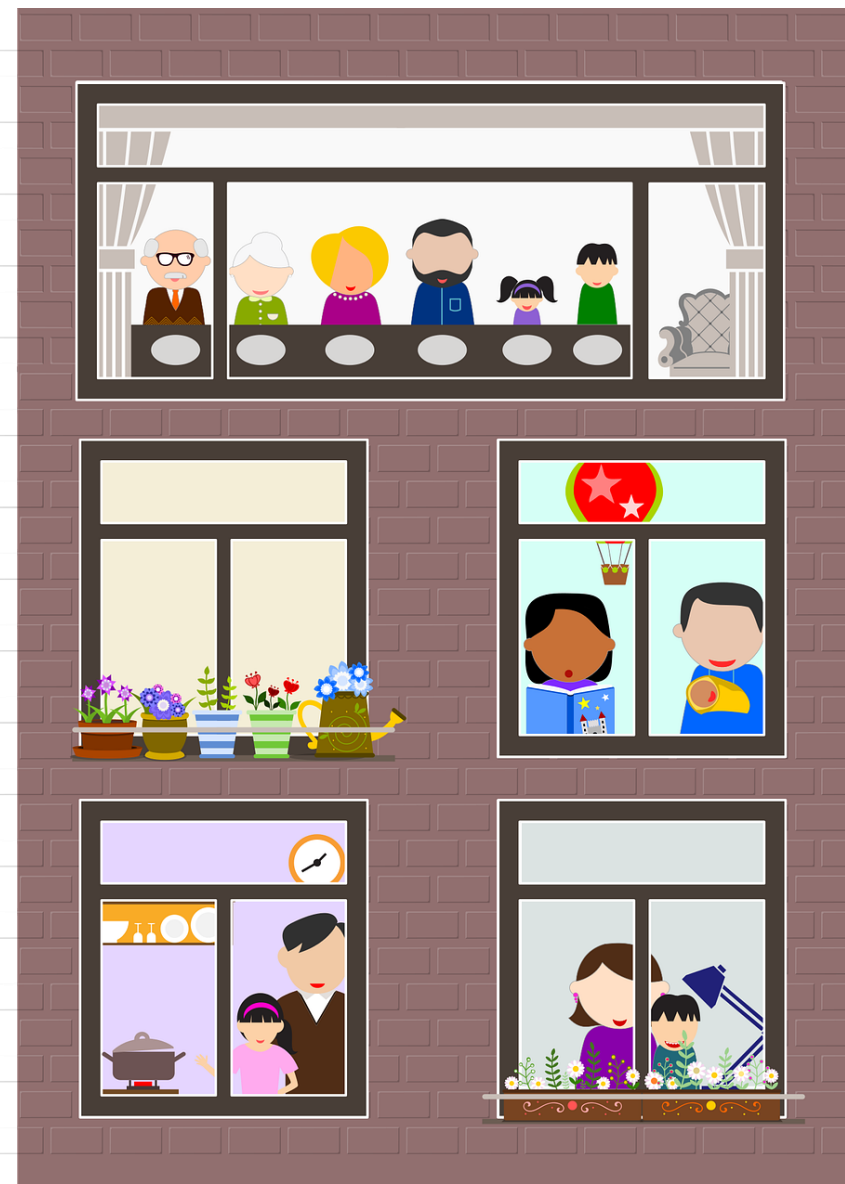
Sú školy pripravené na všetky deti?

Sú rodičia pripravení sprevádzať deti učeníím?

Máme teda- dieťa, rodiča a učiteľa so spoločným cieľom- vzdelanie

Kto má akú rolu v týchto pozíciách?

Aké roly máme v živote dieťaťa?

• Učiteľka

- - učiteľ, rodič,
vychovávateľ, sudca,
rozhodca, tréner,
ošetrovateľ, sprievodca,
priateľ, pripomínač,
vysvetľovač,
roztlieskavačka,
psychológ ...

• Rodič ?

menti.com

code 86617809

Trenér versus rozhodca

- - **tréner**- zistí, „kde je štartovacia čiara“, podporuje v napredovaní, pomáha spoznávať sa, stanovovať ciele, vidieť napredovanie a plánovať
- **Rozhodca**- prideluje body vzhľadom na stanovené kritériá bez ohľadu na individualitu

The background of the slide is a stylized illustration of a forest landscape. It features a winding blue stream, several green pine trees of varying sizes, and a small green tent with a yellow roof. The scene is set against a light brown background with soft, grey clouds. The entire illustration is framed within a white rounded rectangle that contains the text.

Ako byť partnerom dieťaťa vo vzdelávaní ?

1. **Vnútorne nastavenie** - učím tým, kým som, rodič tiež. Rodič je vzor postoja k učeniu, organizácii a systému povinností a práce. „Pomôž mi, aby som to dokázal sám“.

2. Podpora zvedavosti a otázok

- podporujte prirodzenú zvedavosť svojho dieťaťa, oceňujte otázky, dávajte otázky
- Otázky ako „Čo si sa dnes nové naučil?“ alebo „Čo ťa v škole zaujalo?“ pomáhajú deťom premýšľať o učení a chápať jeho hodnotu

Aké otázky kladiete svojim deťom v súvislosti s učením/školou?

menti.com

code 8661 7809

Aké otázky kladiete svojim deťom v súvislosti s učením/školou?

- 1. Čo ťa dnes v škole zaujalo?
- 2. S kým si sa dnes najviac rozprával?
- 3. Čo nové si dnes objavil/dozvedel sa?
- 4. Čo ťa dnes v škole pobavilo/ rozosmialo?
- 5. Bola dnes nejaká hodina, ktorá ťa obzvlášť bavila?
- 6. Aké úlohy/zadania/prípravy máš na zajtra?
- 7. Bol dnes niekto v triede smutný alebo nahnevaný? Prečo?
- 8. Pomohol si dnes niekomu v škole? Ako?
- 9. Bol dnes niekto, kto ti s niečím pomohol?
- 10. Ktorý učiteľ/učiteľka ťa dnes najviac potešil a čím?
- 11. Stretol si dnes niekoho nového?
- 12. Ak by si mohol zmeniť jednu vec na dnešnom dni, čo by to bolo?
- 13. Ktoré cvičenie alebo úloha ti dnes prišla najťažšia?
- 14. Mal si dnes čas na hru alebo zábavu s kamarátmi?
- 15. Aká bola dnes tvoja najobľúbenejšia časť dňa?
- 16. Naučil si sa dnes niečo, čo ťa prekvapilo?
- 17. Ktorá časť dňa ťa bavila najmenej? Prečo?
- 18. Aké jedlo si mal dnes na obed? Chutilo ti?
- 19. Stalo sa dnes niečo, na čo by si bol hrdý?
- 20. Máš na zajtra niečo, na čo sa tešíš alebo sa obávaš?
- 21. Položil si dnes učiteľovi nejakú otázku? Ak áno, akú?
- 22. Keby som sa mohol dnes od teba naučiť niečo zaujímavé, čo si ešte včera nevedela, čo by to bolo?
- 23. Ktoré pravidlo sa Ti dnes najťažšie dodržiavalo?

inšpirácia R.Baranovič

3. Dôležitosť emočnej podpory

- **Deti musia vedieť, že ich rodičia stoja pri nich nielen pri úspechoch, ale aj pri nezdaroch.**
- **Rešpektovanie ich pocitov (napr. frustrácie pri učení) je cesta, ako ich naučiť s nimi pracovať a je dôležité povzbudiť v napredovaní namiesto tlaku.**
- **Tréning schopnosti vynakladať úsilie a schopnosti riešiť konflikty ako podpora budúcej úspešnosti**

2. Označ priamu reč a uvádzaciu vetu: /Napiš nad vetu, čo to je./

čo sa je čo sa je čo sa je čo sa je
„Dnes ideme do kina,“ hovorí mi brat. „Nemôžem ísť,“ riekol som.

čo sa je čo sa je
Spýtala som sa: „Kedy pôjdeme ku starkej?“

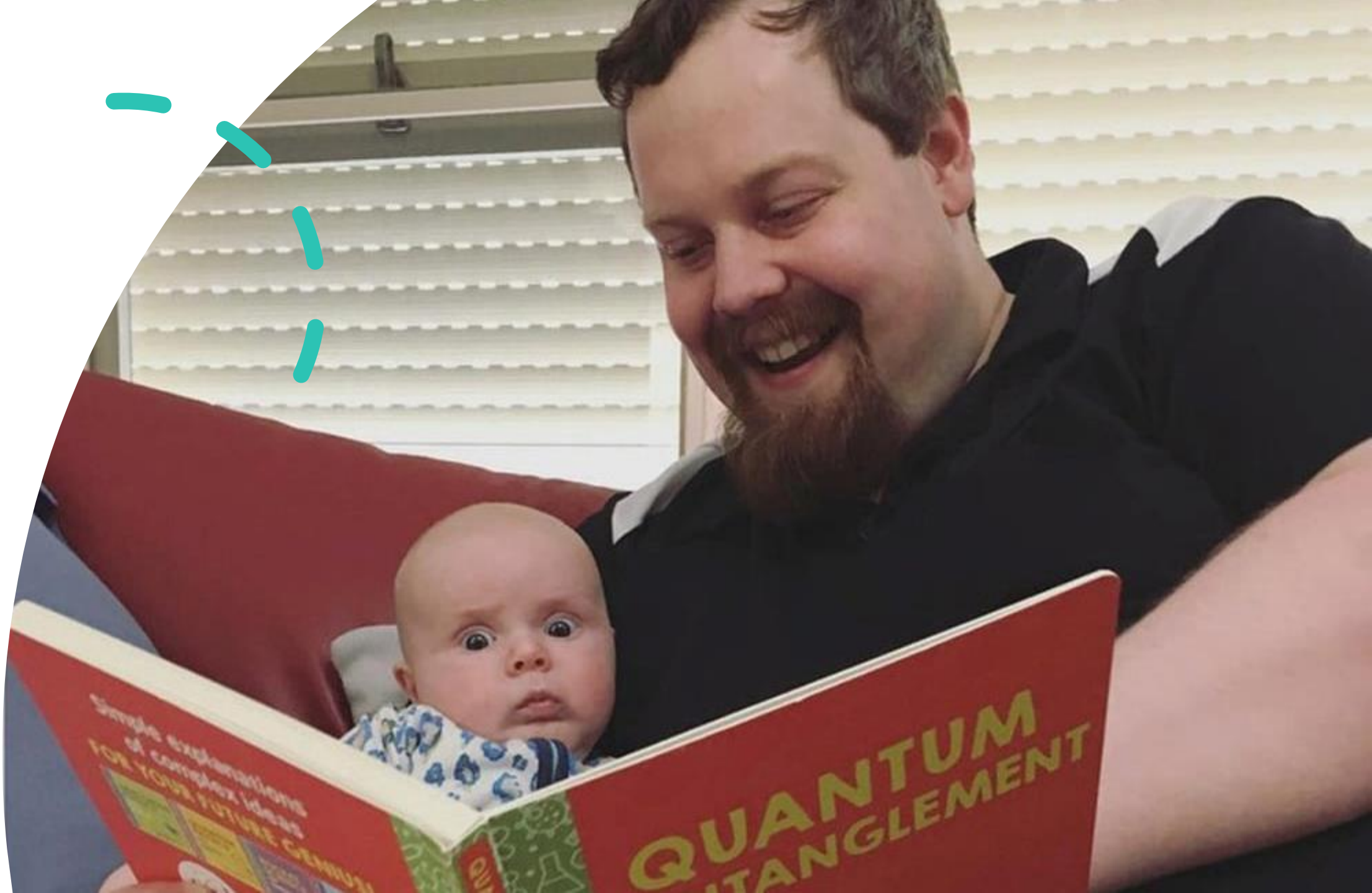
Vyhľadaj v texte priamu reč a označ ju:

eli sme so starkou v kuchyni a piekli buchty.“ Zrazu mi hovorí: „Nemáš

4. Rešpektovanie individuality dieťaťa (aj rodiča)

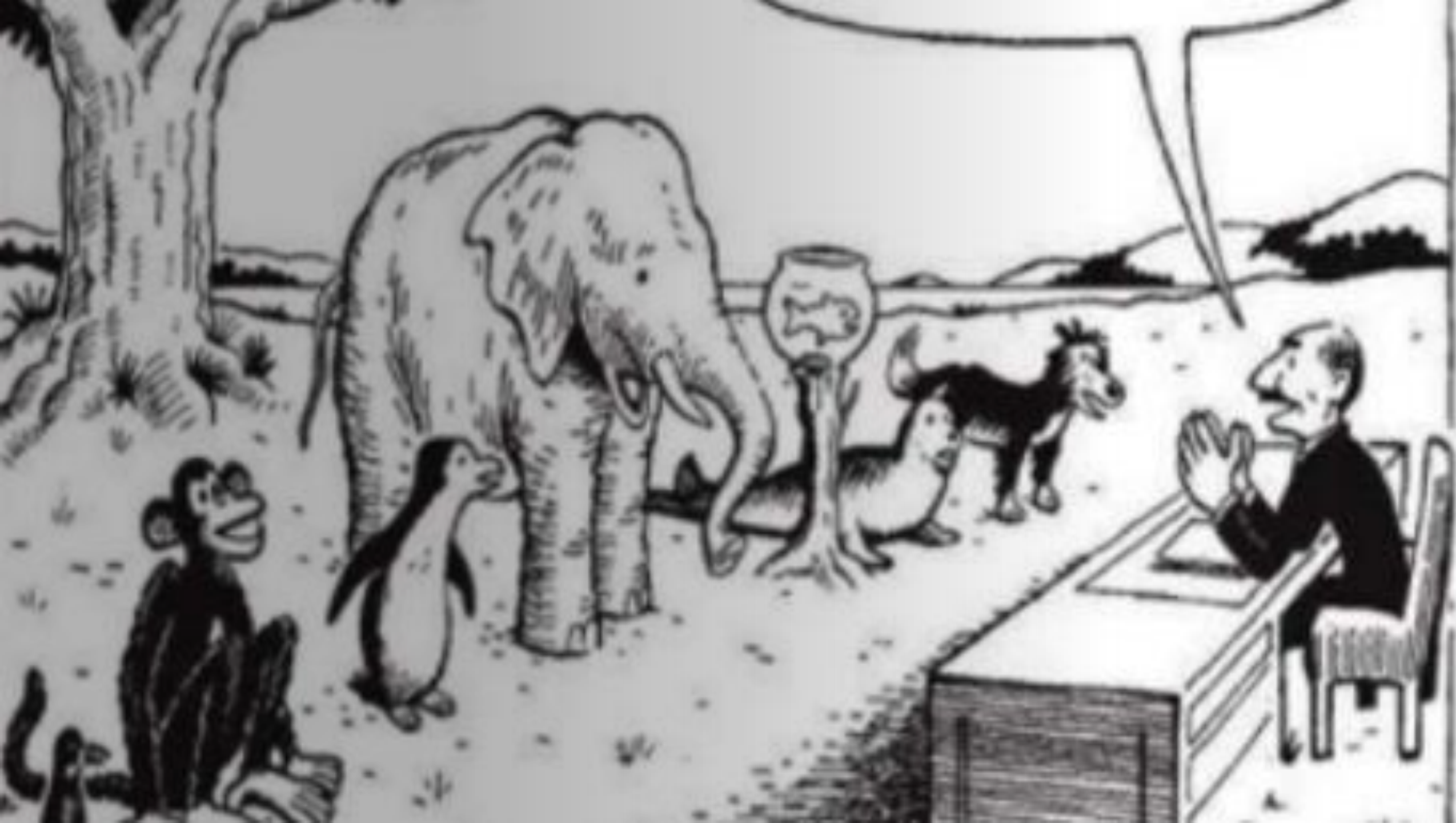
- -Každé dieťa má iné tempo učenia, iné schopnosti a záujmy. Rodičia aj učitelia by mali pochopiť, že nie každé dieťa vynikne vo všetkom a oceniť jeho jedinečnosť
- Napriek tomu by malo mať jasný sebaobraz o tom, ako stojí voči „norme“ - pri sumatívnom „rozhodcovskom“ hodnotení (prijímačky napr.)
- Príklad- 4 ročný chlapec, keď mu „pomohli“ získať body- Ale to mi nepomáha naozaj!

Simple explanations
of complex ideas
FOR YOUR FUTURE GENIUS

**QUANTUM
ENTANGLEMENT**

Motivácia

vnútorná

vonkajšia

motivácia versus
manipulácia

Motivácia nie
je jedinou
cestou
ovplyvňovania
ľudí

Neprispôbujte
ľudí úlohám ale
úlohy ľuďom

Ľudia musia
byť spokojní
aspoň s niečím

Iní ľudia môžu
byť citliví na
iné podnety,
ako vy

**MOTIVAČNÉ
PRAVIDLÁ**

Obava z
neprijemného
môže motivovať
rovnako ako
túžba po
prijemnom

Pri motivácii
myslite na
druhého, nie
na seba

Pod
„nechcem“ sa
môže ukrývať
„neviem“ alebo
„nemôžem“

Často stačí
úlohu dobre
definovať a
vysvetliť

5. Otvorená partnerská komunikácia so školou

Máme spolu dieťa

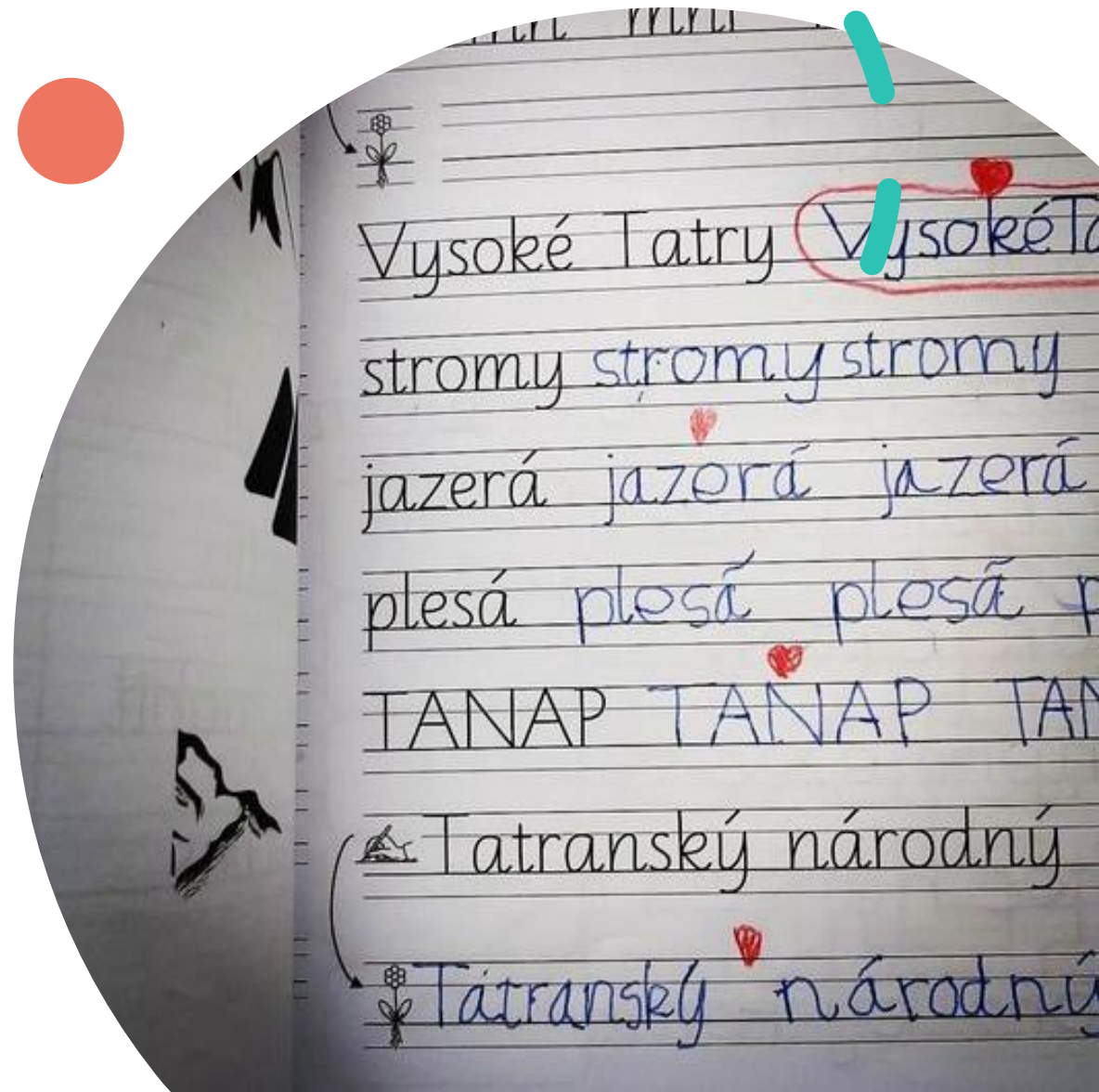
Otvorené partnerstvo a komunikácia so školou sú kľúčové

6. Ved'te spolu reflektívne rozhovory

- **Deti musia vidieť, ako sa zlepšujú, resuscituje to vnútornú motiváciu. Túto schopnosť treba trénovať, lebo dieťaťu je prirodzené to, v čom sa práve nachádza**
- **Príbeh sa úplne stáva osobným, až keď o ňom hovoríme a keď zviditeľňujeme jeho dej- to sa týka aj napredovania a úspešnosti.**
- **Tréning schopnosti vedieť vidieť napredovanie a plánovať ďalší krok, s odpoveďou na otázku podľa čoho spoznám, že som úspešný pomáha deťom zažiť úspech, keď ho dosiahnu**

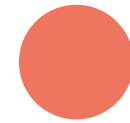
7. Prejavte skutočný záujem o obsah učenia a o to, ako ho deti zvládajú

- Ak sa dieťa učí o niečom konkrétnom, napríklad o prírode, histórii či vesmíre, rodičia môžu hľadať príležitosť, ako tento obsah prepojiť s realitou doma či vonku.
- Ak dáme dieťaťu rolu učiteľa, ktorý nás má niečo naučiť, skôr nám sprostredkuje obsah a zároveň zistíme, čo sú preň dobré stratégie učenia- učí nás tak, ako je mu prirodzené
- **Reflektívne otázky typu- Ako si sa to naučil? Čo ti pomohlo? Čo by si mi poradil, aby som si to zapamätal? Pomáhajú žiakom púčiť sa o svojom učení**

8. Pomôžte im vytvoriť si systém

- **Denné rutiny a rozvrh- pravidelný čas na učenie, rozhovory o škole, čítanie atd. v opakujúcom sa dennom režime**
- **Timemanagment a príprava- pomôžte nájsť systém prípravy pomôcok a plnenia úloh dieťaťu (napr, obaly farebné či označené, reminder...)**

- Skutočný partner vo vzdelávaní nepreberá zodpovednosť za úlohy vzdelávaného, ale učí ho samostatnosti.
- Rodičia by mali byť sprievodcami, nie „manažérmi“ detských povinností.
- Dieťa by malo byť stále viac zodpovedné za svoje učenie

8. Podporte ich v samostatnosti

Ako darovať dieťaťu zodpovednosť za jeho vzdelávanie?

- **1. Nastavte jasné očakávania a hranice, postupne im zodpovednosť odovzdávajte, sťpňujte, dajte im šancu ju rpeberať, nerozhodujte za ne**
- Deti vedieť, čo sa od nich očakáva. Jasne to pomenovávajú, neskôr sa dohadujúte.
- Napr. „Tvojou úlohou je pripraviť si každý deň veci do školy. My sme tu na to, aby sme ti pomohli, ak s tým potrebuješ pomoc, povedz, ako ti môžem pomôcť.“
- Nerobiť veci, ktoré dieťa už dokáže zaň.
- **Pozor na instatntné riešenia!**

Ako darovať dieťaťu zodpovednosť za jeho vzdelávanie?

- 2. Učiť plánovanie a organizáciu
- Ukážte deťom, ako si rozdeliť čas a úlohy. Spoločne môžete vytvoriť jednoduchý rozvrh, kedy sa budú robiť domáce úlohy, kedy je čas na oddych a kedy na záľuby. Postupne nechávajte dieťa, aby si tento rozvrh vytváralo samo.
- Vyroberte napr. piktoqramy všetkých povinností aj záľub, ktoré musí umiestniť do času a nechajte ho, aby ich rozložilo tak, aby ich mohlo „uzatvárať“ keď ich zvládne.

Ako darovať dieťaťu zodpovednosť za jeho vzdelávanie?

- **3. Nechajte dieťaťu priestor na rozhodovanie**
- **Prečo je dôležité?**
- Deti potrebujú zažiť, že majú kontrolu nad svojím učením a že nie sú len pasívnymi vykonávateľmi príkazov. Ak im rodičia poskytujú aspoň čiastočný priestor na rozhodovanie, dieťa sa učí samostatnosti a rozvíja zodpovednosť za svoje voľby.
- Ak dieťa cíti, že sa mu stále niečo prikazuje, že je objektom učenia, môže to v ňom niečo brániť alebo pasivitu („Aj tak za mňa všetko rozhodnú rodičia, učitelia“). Naopak, keď má možnosť voľby, preberá za svoje rozhodnutie väčšiu zodpovednosť.
- Nechajte voľbu času, spôsobu, priestoru učenia... (Gardnerove inteligencie).

Ako to vyzerá v praxi?

1.Voľba poradia úloh:

1. Namiesto: „Najskôr urobíš toto, potom toto a nakoniec toto.... Sa spýtam, kedy chce čo dieťa urobiť, nastavíme hodiny a priradíme činnosti /vrátane oddychu, hry a zábav)
2. Dieťa má pocit, že si organizuje

2.Voľba času učenia:

1. Rodič môže vedieť, kedy býva dieťa najviac doisponované učiť sa, no môže ho nechať, nech rozhodne, ktorá časť poobedia to bude, s obmedzením večerných rutín, kedy už musí byť učenie hotové
2. Dieťa tak samo rozhodne, kedy bude pracovať, ale zároveň má jasnú hranicu, dokedy musia byť úlohy hotové.

3.Voľba spôsobu učenia:

1. Ak je dieťa napr. typ, ktorý sa učí písaním, rodič môže ponúknuť metódy, ako sa učivo naučiť: „Chceš si spraviť kartičky s otázkami, alebo chceš, aby som ich nahlas čítal/a a ty odpovedal/a?“
2. Týmto spôsobom si dieťa samo zvolí, čo mu najviac vyhovuje.

4.Voľba prostredia:

1. Rodičia môžu dať rozhodnúť deťom, kde chcú učiť: „Chceš si robiť úlohu na svojom stole, alebo v obývačke pri kuchynskom stole?“
2. To dáva deťom pocit autonómie a podporuje ich schopnosť organizovať si svoj priestor.

Čo tým dieťa získa?

- 1. Zodpovednosť za vlastné rozhodnutie:** Keď dieťa vidí, že jeho rozhodnutie má priame následky (pozitívne aj negatívne), učí sa, že jeho voľby majú váhu.
- 2. Pocit kompetencie:** Ak má možnosť rozhodnúť sa a potom túto úspešne zrealizovať, získať sebavedomie, že veci zvládať samo.
- 3. Rovnováhu medzi slobodou a hranicami:** Dieťa cíti „riadené“ a zároveň má jasne stanovené mantinely, ktoré mu poskytujú pocit bezpečia.

Ako darovať dieťaťu zodpovednosť za jeho vzdelávanie?

- 4. Povzbudzujte ich k hľadaniu vlastných riešení
- Ak sa dá, povzbudte dieťa, aby hľadalo a objavovalo riešenie samo. Pýtajte sa ? „Ako by si to skúsil? Kde by si mohol hľadať pomoc? Čo iné a ako by si mohol ešte urobiť? Čo by ti pomohlo, aby si to dokázal...“
- Vyhnite sa tomu, aby ste hneď ponúkli riešenia – miesto toho buďte sprievodcom, nie „záchrancom“. Je to instantné riešenie-rýchle, za cenu „výživnosti“.

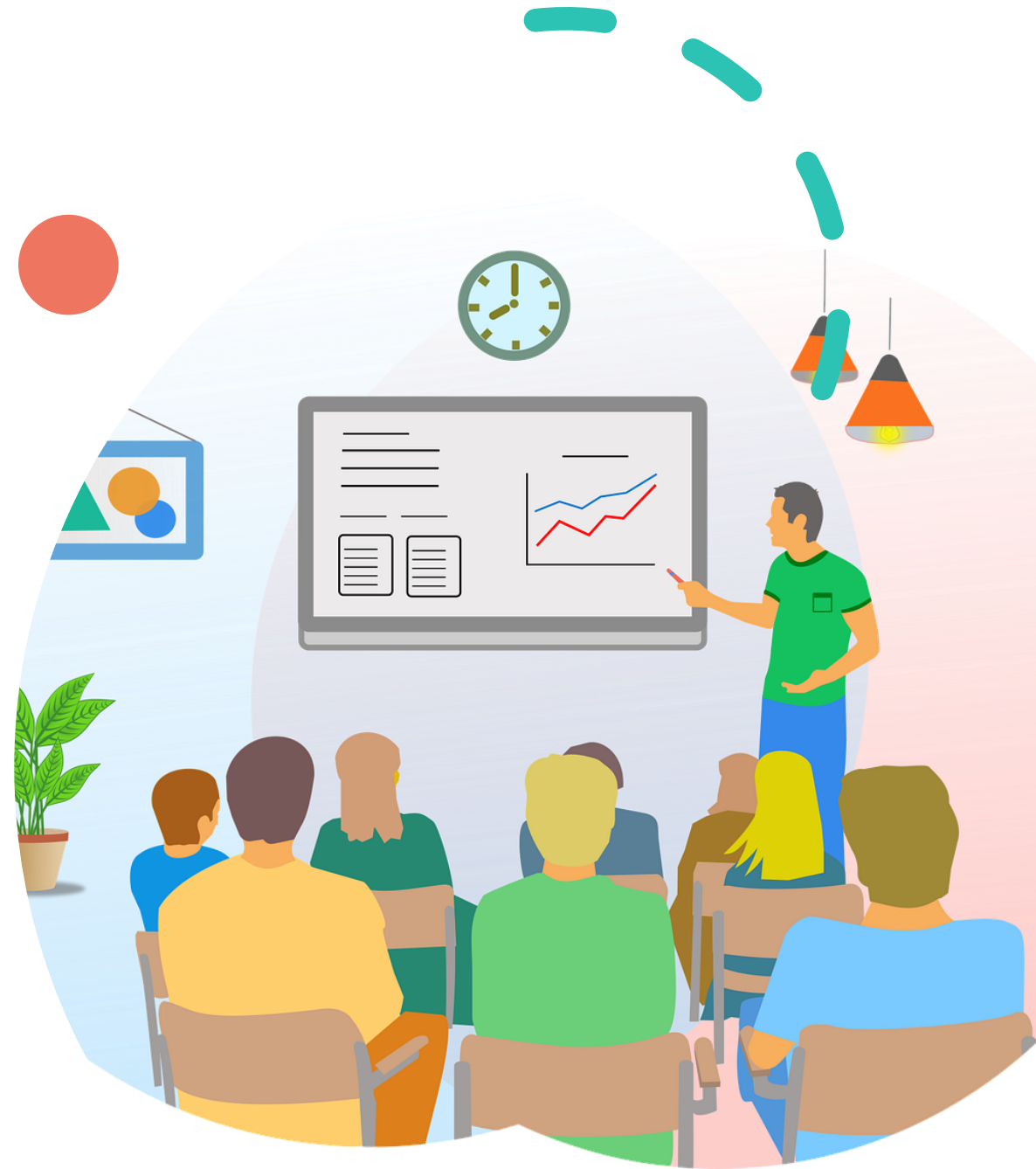
Ako darovať dieťaťu zodpovednosť za jeho vzdelávanie?

- **5. Nechajte deti zažiť dôsledky svojich rozhodnutí**
- . Ak dieťa nesplní alebo sa nepripraví na hodinu, nemali by rodičia okamžite zasahovať. Dôležité je, aby dieťa zažilo prirodzené dôsledky (napr. upozornenie od učiteľa, zápis, následok) a pochopilo, že jeho rozhodnutia majú následky.
- Dôležité je byť pri dieťati, aby som pocítila podporu, nie hanbu: „Vidím, že sa ti nepodarilo pripraviť tak, aby si mohol/mohla byť úspešná. Čo nabudúce urobíš inak a ako? ..

Ako darovať dieťaťu zodpovednosť za jeho vzdelávanie?

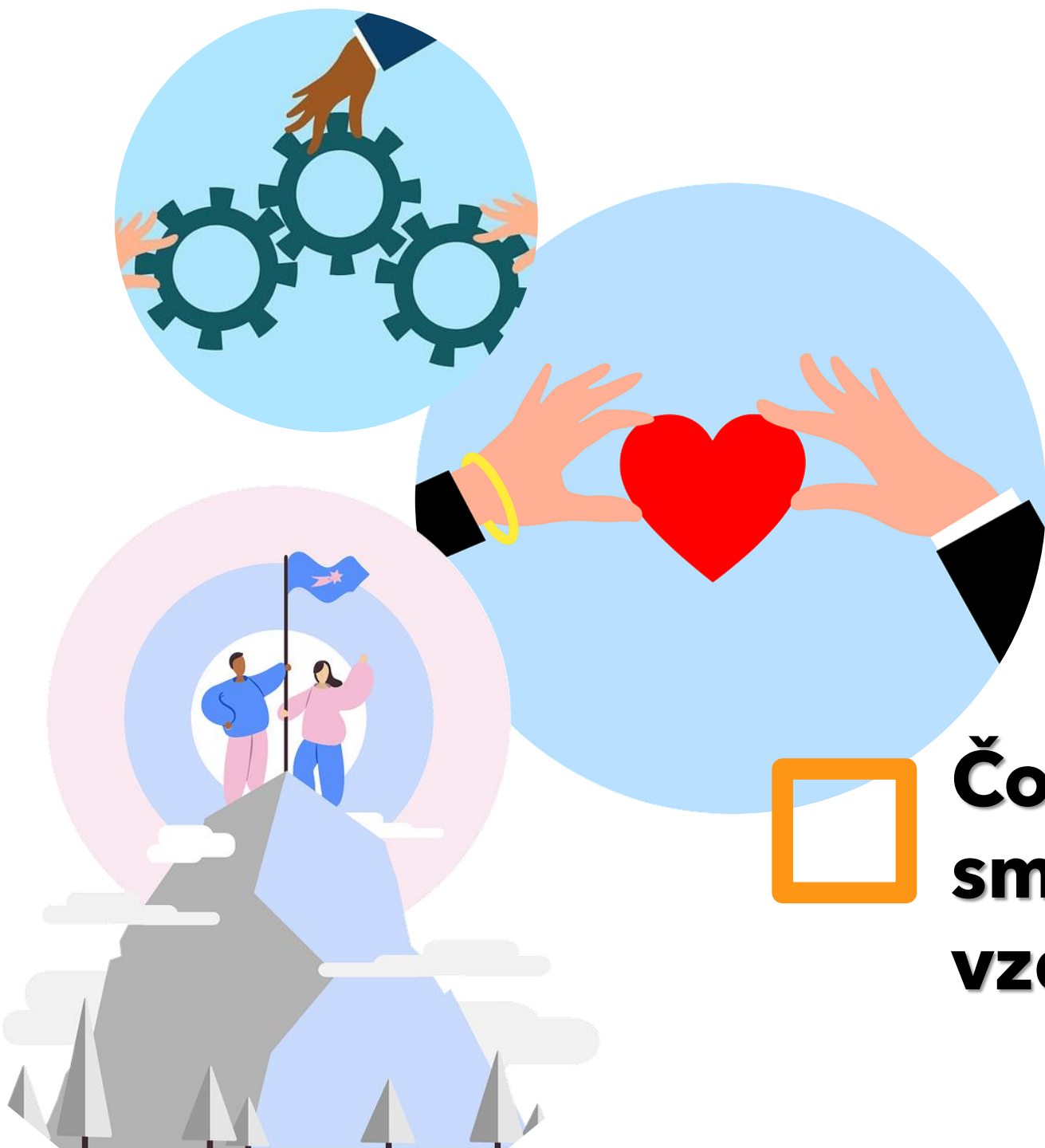
- **6. Oceňujte proces, nie výsledky**
- Zamerajte svoju pozornosť na úsilie, ktoré dieťa vynaložilo, nie na konečný výsledok. Napríklad: „Vidím, že si si na tejto úlohe naozaj dal/a záležať,“... namiesto „Super, dostal/a si jednotku.“
- Takáto spätná väzba podporuje vnútornú motiváciu a odhodlanie pokračovať v úsilí

Ako darovať dieťaťu zodpovednosť za jeho vzdelávanie?

- **7. Rozvíjajte rastové nastavenie mysle (myslenie nastavené na rast)**
  - ✓ **Hovorte o mozgu ako o „svale“:** Vysvetlite dieťaťu, že mozog sa zlepšuje, keď ho trénujeme. Príklad: „Keď sa niečo nové učí, v mozgu vytvára nové spojenia. Čím viac sa snažíš, tým silnejšie sú.“
  - ✓ **Zdôraznite úsilie a proces a reflektujte ich spolu**
  - ✓ **Normalizujte chyby ako súčasť učenia**
  - ✓ **Povzbudzujte deti, aby skúšali nové veci** (aj keď sa javia byť ťažšie)
  - ✓ **Nechajte ich zažiť, že tréňovaním sa zlepšujú**

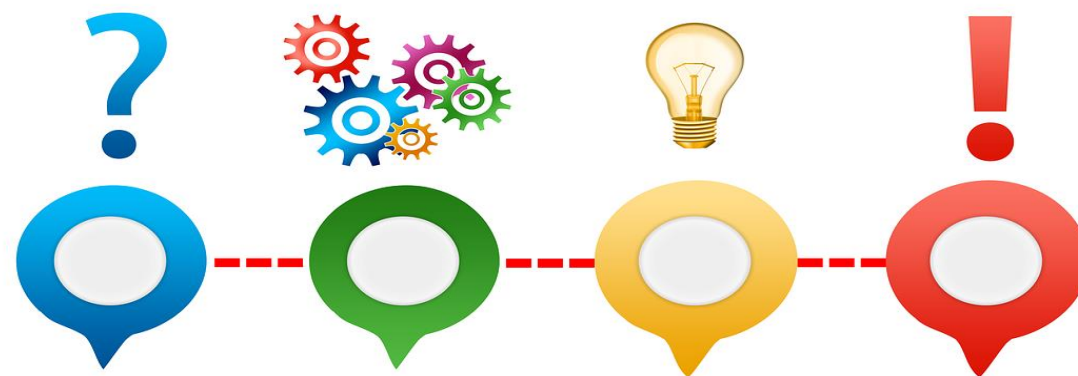

Čo teda potrebujeme, aby sme mohli byť partnermi vo vzdelávaní?

Bezpečné podnikné prostredie
Záujem a zážitok úspechu
zainteresovanosť- mám vplyv na niečo
vynaložené úsilie s výsledkom
výzvy, jasné procesy a viditeľnosť
pokroku

Otázky?

An illustration of a man in a blue suit and white shirt climbing a staircase made of blue suitcases. He is holding a large golden key aloft with his right hand, and a brown briefcase in his left. The background is a light beige color with white clouds and a bright sun with rays. The text is overlaid on the lower part of the image.

Klíč k tomu, ako byť úspešným partnerom detí vo vzdelávaní?

Nejestvuje.

Ale nie je
zamknuté

**Sme
sprievodcami
v cudzej
krajine. Na
začiatku**

No keď už sú domáci,
treba ich pustiť aby
objavovali po svojom

Nikto ma
nemôže nič
naučit', len ja
sám...

Trail angel

Rodič ako partner vo vzdelávaní

23.11.2024

www.lubicanoscakova.sk/workshop/